

HELSINKI
HELSINGFORS

Strategi för globalt ansvar

26.9.2012

3.9.2012

STRATEGI FÖR GLOBALT ANSVAR

Innehåll

1. Inledning
2. Riktlinjer för globalt ansvar i Helsingfors stads verksamhet
 - Definition av globalt ansvar
 - Klimatförändringen
 - Miljöskydd
 - Upphandlingar
 - Invandring och mångfald
 - Internationellt samarbete
 - Ansvarsfull ekonomi och bekämpning av grå ekonomi
 - Personalen
3. Implementering och uppföljning av strategin

3.9.2012

1. INLEDNING

I strategiprogrammet 2009–2012, som stadsfullmäktige godkände 29.4.2009, ingår beredningen av en strategi för globalt ansvar för fullmäktige. Stadsstyrelsen antecknade vid aftonskolan 2.11.2009 en förhandsutredning om beredningen av en strategi för globalt ansvar. Stadsdirektören tillsatte 22.9.2010 en arbetsgrupp, vars förslag till strategi för globalt ansvar och bakgrundspromemoria blev färdigt 2.3.2012. Utifrån nämndernas, direktionernas och förvaltningarnas utlåtanden om förslaget och bakgrundspromemorian har det utarbetats en strategi för globalt ansvar.

Enligt paragraf 1 i kommunallagen ska kommunen sträva efter att främja sina invånares välfärd och en hållbar utveckling inom sitt område. Den globala interaktionen påverkar numera på ett betydande sätt och i stigande grad kommunernas verksamhet inom alla områden och även kommuninvånarnas vardag. Å andra sidan syns konsekvenserna av kommunernas verksamhet överallt i världen. För att kommunerna ska uppnå de mål som ställs i kommunallagen krävs en allt större förståelse av den globala verksamhetsmiljön för kommunens egen verksamhet och en aktiv strävan från kommunerna att påverka den globala utvecklingen. Situationen är ny och utmanande för lokalförvaltningarna världen över. Helsingfors strävar att vara initiativkraftig, utvecklingsbenägen och kunnig på internationell nivå när det gäller att ta ett globalt ansvar lokalt.

3.9.2012

2. RIKTLINJER FÖR GLOBALT ANSVAR I STADENS VERKSAMHET

Definition av globalt ansvar

Kommunens ansvar kan utifrån strategiprogrammet och nationella teman för globalt ansvar anses omfatta följande områden:

- lokala åtgärder i syfte att bekämpa klimatförändringen och lösa gränsöverskridande miljöskyddsfrågor
- globala miljökonsekvenser och sociala konsekvenser av upphandlingar
- lokala åtgärder med anknytning till invandring och mångfald
- riktlinjer för den internationella verksamheten
- gränsöverskridande åtgärder som hänför sig till ekonomin och finansmarknaden
- åtgärder med anknytning till arbete och personal

Respekt för mänskliga rättigheter, jämlikhet och mångfald ingår i alla områden som granskas.

Dimensioner av globalt ansvar som entydigt hör till statens befogenheter är:

- ekonomisk hantering och reglering av globaliseringen
- internationella avtal och lagstiftning som hänför sig till ekonomi och beskattning
- världsomfattande utvecklingsfrågor och utvecklingssamarbete
- internationell säkerhet
- mänskliga rättigheter
- internationell mobilitet

I stadens strategier och åtgärdsprogram ingår färdigt definierade principiella riktlinjer, mål och detaljerade åtgärder som hänför sig till globalt ansvar. De globala frågorna utgör en utmaning för stadens alla verksamhetssektorer. Att bära globalt ansvar innebär att stadens verksamhet ska vara helhetsbetonad och att den ska utvecklas.

I bakgrundspromemorian sammanställs de befintliga riktlinjerna och de riktlinjer som är under beredning. Riktlinjerna för strategin för globalt ansvar är en sammanfattning av dessa. Alla riktlinjer har inte tagits upp på nytt i detalj eller på åtgärdsnivå i strategin för globalt ansvar. Speciellt i upphandlingsstrategin och miljöpolicyen ingår åtgärder som främjar det globala ansvaret. Av åtgärderna har endast de nya förslagen inkluderats i strategin för globalt ansvar.

3.9.2012

Klimatförändringen och miljöskydd

Helsingfors är en av de främsta aktörerna när det gäller att stävja klimatförändringen. Staden minskar sina växthusgasutsläpp med minst 20 % till år 2020 jämfört med 1990 års nivå. Det långsiktiga målet är att minska växthusgasutsläppen ännu mera i enlighet med Finlands och EU:s riktlinjer.

Andelen förnybara energikällor i energiproduktionen höjs till 20 % fram till år 2020.

I utvecklingen av matkulturen strävar staden att fungera för en bättre kvalitet och smak på maten och samtidigt minska kolspåret från den offentliga matservicen och helsingforsarnas matkedja och bekämpa klimatförändringen.

Helsingfors är en av de främsta aktörerna i fråga om miljöskydd och säkrande av den biologiska mångfalden. Stadens miljöpolitiska mål uppdateras kontinuerligt. Stadsfullmäktige behandlar en miljörapport årligen.

Helsingfors intensifierar skyddet av Östersjön bl.a. genom internationellt samarbete. Målet är att påverka vattnets tillstånd både lokalt och inom hela Östersjöområdet.

Upphandlingar

Miljö

Hållbar utveckling beaktas systematiskt i stadens upphandlingar. I samband med konkurrensutsättningarna bedöms möjligheten att använda jämförelse- och urvalskriterier för hållbar utveckling.

Avtal som ingås med stöd av konkurrensutsättningar omfattar alltid alternativ för hållbar utveckling eller, om så inte är fallet, har materialen och servicen som köps genom avtalen producerats i enlighet med principerna för hållbar utveckling, om det med beaktande av marknaden och upphandlingens natur är möjligt att agera på nämnda sätt.

Helsingfors strävar att i sina upphandlingar och i organiseringen av sin verksamhet beakta hela livscykeln på de material och tjänster som staden anskaffar och använder.

3.9.2012

Sociala

I sin upphandlingsverksamhet följer Helsingfors grundnormerna för det internationella arbetslivet bl.a. för att minska användningen av barnarbetskraft.

Staden följer alltid lagen om beställansvar och stadens egna anvisningar för bekämpning av den grå ekonomin. För att bekämpa den grå ekonomin säkrar staden att leverantörerna som den anlitar i sina upphandlingar har registrerats i enlighet med företags- och organisationsdatalagen och att de har skött betalningen av skatter och sociala avgifter.

Staden främjar principerna för jämlikhet och mångfald i sina upphandlingar och konkurrensutsättningar.

Insikterna om människohandel och exploatering av utländsk arbetskraft ökas hos personer som ansvarar för upphandlingarna.

Helsingfors övergår till att använda kaffe och te som producerats i enlighet med principerna för rättvis handel och strävar att aktivt öka användningen av andra rättvisemärkta produkter. Staden ansöker om titeln Rättvis handel-stad.

Staden samarbetar med näringslivet för att främja samhällsansvaret.

Staden anser det viktigt att bekämpa skatteparadis och undvika samarbete med företag som har kopplingar till skatteparadis. Före utgången av februari 2013 bereds en utredning om skatteparadis för stadsstyrelsen. I utredningen, som grundar sig på erfarenheter från andra EU-länder och tidigare utredningar, klargör de möjligheter som kommuner och andra aktörer inom lokalförvaltningen enligt gällande rättsnormer kan ta till för att undvika samarbete med dylika företag. Dessutom ingår information om hur nämnda aktörer kan ta fram uppgifter om företagets kopplingar till skatteparadis med hjälp av t.ex. granskningar av räkenskaperna och landspecifika rapporter.

Invandring och mångfald

Invandringen till Helsingfors är ett bestående stadsfenomen som blir intensivare. Invandrarnas betydelse för utvecklingen av stadens vitalitet och internationella konkurrenskraft erkänns.

Målet för stadens invandrings- och invandrapolitik är stadsbornas välfärd oberoende av bakgrund eller utgångsläge.

3.9.2012

Flyktingar, asylsökande och andra invandrare ska beredas möjlighet att delta i kontinuerlig språkundervisning inom högst tre månader efter att de anlänt till Helsingfors.

Enligt den gemensamma helsingforsandan respekteras bevarandet av egna språk och kulturer inom olika befolkningsgrupper och alla invånarnas kulturella rättigheter.

Staden säkrar att behoven hos personer med främmande modersmål uppfattas. Målet för serviceutbudet är att erbjuda jämlika möjligheter för alla helsingforsbor och en likvärdig möjlighet till ett gott, människovärdigt liv i en trygg miljö.

Integreringen av invandrare på arbetsmarknaden och i samhället mera allmänt stöds genom att det erbjuds undervisning i finska och svenska enligt behov, likaså arbetspraktik och läroavtalsplatser. Särskild uppmärksamhet fästs vid rådgivning för arbetstagare som kommer från länder utanför EU och vid förbättring av deras position på arbetsmarknaden. I fråga om invandrare och asylsökande garanteras svårt traumatiserade barn och ungdomar snabb tillgång till bedömnings- och rehabiliteringstjänster.

Invandrarnas möjligheter att påverka förbättras genom att hinder för deltagande avlägsnas.

Internationellt samarbete

Helsingfors främjar en ekonomisk, social och miljömedveten utveckling av Östersjöområdet. Helsingfors verkar för att stärka Östersjöområdets ställning i Europeiska unionen.

Helsingfors beaktar principerna för hållbar utveckling och de etiska principerna då den genom sin verksamhet främjar den europeiska konkurrenskraften.

Globalt främjar Helsingfors de klimatpolitiska målen mot en kolneutral framtid och exporterar kunskaper som inhämtats i separata projekt, t.ex. om energi- och vattenfrågor.

Helsingfors intensifierar det internationella samarbetet för att minska diskriminering och ansöker om medlemskap i UNESCOs nätverk The European Coalition of Cities Against Racism.

3.9.2012

Ansvarsfull ekonomi och bekämpning av grå ekonomi

Beslutsfattandet är öppet och offentligt, transparensen främjas i all ekonomisk verksamhet för att förebygga alla former av korruption och mutor.

Staden är aktiv i sitt samarbete med skattemyndigheten, andra städer, näringslivet och frivilligorganisationer för att den grå ekonomin ska kunna förebyggas nationellt och internationellt. Stadsstyrelsen får regelbundna rapporter om implementeringen av handlingsprogrammet för bekämpning av den grå ekonomin.

Staden fungerar ansvarsfullt vid anskaffning av lånefinansiering och i sin investeringsverksamhet.

För att främja den sociala hållbarheten, stadsbornas aktiva liv och den ekonomiska stabiliteten utreder staden hur den kan stödja tidsbankernas verksamhet.

Personalen

Staden är en arbetsgivare som förhåller sig positivt till att mångfalden reflekteras i personalens struktur.

Andelen personer med främmande modersmål i personalen ökas så att den motsvarar andelen i stadens befolkning. Staden är en samhällelig aktör och har sålunda även ansvar för att förbättra den socioekonomiska situationen för personer med främmande modersmål bl.a. genom att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och karriärutvecklingen.

Personalens kunskaper att förstå och beakta frågor som hänför sig till mångfald, likställdhet och jämlikhet förbättras.

Personalens insikter i fråga om människohandel och kännetecken för brott som är nära förknippade till sådan och möjligheterna för eventuella offer att få hjälp förbättras.

Implementering och uppföljning av strategin

Uppfyllelsen av målen i strategin för globalt ansvar rapporteras till stadsstyrelsen minst vartannat år.